

Rasti I Komunitetit Bektashi Dhe Të Tjerët Kundër Republikës Së Jugosllavisw Të Maqedonisë

(Aplikacionet 48044/10, 75722/12 dhe 25176/13)

GJYKIM
STRASBURG
12 prill 2018

Ky aktgjykim do të bëhet përfundimtar në rrethanat e përcaktuara në nenin 44 § 2 të Konventës. Mund të jetë subjekt i rishikimit editorial.

Në rastin e Komunitetit Bektashi dhe të Tjerëve kundër ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë,

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Parë), i ulur si Dhomë e përbërë nga:

Linos-Alexandre Sicilianos, President,

Aleš Pejčal,

Krzysztof Wojtyczek,

Ksenija Turkovi ,

Pauliine Koskelo,

Tim Eicke,

Jovan Ilievski, gjyqtarë,

dhe Abel Campos, sekretari i seksionit,

Pasi shqyrtoi privatisht më 20 mars 2018,

Dorëzon vendimin e mëposhtëm, i cili është miratuar në atë datë:

PROCEDURA

1. Rasti ka origjinën në tri kërkesa (neni 48044/10, 75722/12 dhe 25176/13) kundër ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë të paraqitura në Gjykatë në bazë të nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut ("Konventa") nga Bashkësia Bektashiane (shoqata ankuese), një shoqatë fetare që nuk ishte njohur në nivel kombëtar, Z. E. Brahimaj ("aplikanti i parë") dhe z. A. Sulejmani (") më 14 gusht 2010, 8 qershor 2012 dhe 25 janar 2013 respektivisht. Aplikuesi i parë është një shtetas shqiptar dhe jeton në Tetovë në ish

Republikën Jugosllave të Maqedonisë. Ai është një praktikues fetar dhe një anëtar i shoqatës së kërkuesit që mban pozitën më të lartë në hierarkinë e komunitetit. Aplikuesi i dytë është shtetas maqedonas dhe jeton në Gostivar në ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë. Ai është anëtar dhe përfaqësues i shoqatës së aplikantit.

2. Ankuesit u përfaqësuan nga z. A. Godžo dhe z. D. Godžo, avokatë që praktikonin profesionin në Ohër. Qeveria maqedonase ("Qeveria") u përfaqësua fillimisht nga agjenti i tyre, z. K. Bogdanov, i cili më pas u pasua nga znj. D. Djonova.

3. Qeveria shqiptare nuk e ka shfrytëzuar të drejtën e tyre për të ndërhyrë në procedurë (neni 36 § 1 i Konventës).

4. Aplikantët u ankuan, në veçanti, se gjykatat vendase kishin refuzuar të lejonin shoqatën kërkuese të ruante statusin e saj si organizatë fetare dhe të lejonte aplikimin e saj për ri-regjistrim. Ata gjithashtu u ankuan se një seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur në procedurën e kundërshtuar.

5. Më 25 gusht 2014, ankesat e mësipërme iu komunikuan Qeverisë së paditur dhe pjesa e mbetur e kërkesave u shpall e papranueshme në pajtim me rregullën 54 § 3 të Rregullores së Gjykatës.

FAKTET

I. RRETHANAT E RASTIT

A. Historiku i çështjes

6. Rendi bektashian ka ekzistuar dhe praktikuar fenë e saj në Shtetin e paditur për shumë shekuj. Selia e shoqatës së ankuesit ishte në "Teke Sersem Ali-Harabati Baba" në Tetovë. Deri në refuzimin e regjistrimit të shoqatës kërkuese në vitin 2010 (shih paragrafët 23-33 më poshtë), ajo praktikoi fenë e saj në përputhje të plotë me legjislacionin përkatës të zbatueshëm në atë kohë. Në të kaluarën, ajo njihet edhe me emrin "Bashkësia Islame Bektashiane".

B. Procedura për regjistrimin e shoqatës kërkuese sipas Ligjit mbi Komunitetet dhe Grupet Fetare 1997 ("Akti i vitit 1997")

7. Më 31 korrik 1997 hyri në fuqi Ligji mbi Komunitetet dhe Grupet Fetare ("Akti i vitit 1997"). Ajo shfuqizoi Ligjin mbi Komunitetet Fetare 1977 ("Akti i vitit 1977") dhe parashikoi që Komisioni për Komunitete dhe Grupe Fetare (Komisioni) do të ishte përgjegjës për trajtimin e çështjeve fetare çështje të cilat deri më tani kanë qenë përgjegjësi e Ministrisë së Brendshme ("Ministria").

8. Më 25 gusht 1997, Komisioni kërkoi që shoqata ankuese të paraqiste një kopje të kërkesës së saj () të regjistrohej në regjistrin e Ministrisë dhe certifikatën përkatëse të regjistrimit () në mënyrë që të regjistrohej " (në regjistrin e saj) te komunitetet fetare dhe grupet e të cilave është njoftuar Ministria e Brendshme () "(neni 35 i Aktit të vitit 1997, shih paragrafin 37 më poshtë).

9. Më 4 shtator 1997 shoqata ankuese (nën emrin "Bashkësia Islame Bektashiane" në Tetovë) kontaktoi Ministrinë duke kërkuar një kopje të të gjitha dokumenteve relevante lidhur me kërkesën e saj të dorëzuar në vitin 1993. Sipas shoqatës së kërkuesit më 16 shtator 1997 i dërgoi Komisionit të gjitha dokumentet e marra nga Ministria, përveç certifikatës, e cila kurrë nuk ishte lëshuar.

10. Me kërkesë të shoqatës kërkuese, më 1 mars 1999 Ministria lëshoi një certifikatë () që dëshmonte se më 17 shkurt 1993 shoqata ankuese (nën emrin "Bashkësia Islame Bektashiane" në Tetovë) kishte paraqitur "Kërkesë për regjistrim" () dhe dokumentet tjera përkatëse. Më 5 prill 1999 shoqata ankuese ia dorëzoi certifikatën Komisionit. Asnjë informacion nuk është ofruar për procedurën pasuese, lidhur me kërkesën e Komisionit për shoqatën e aplikuesit që të regjistrohet sipas nenit 35 të Aktit të vitit 1997.

11. Më 23 qershor 2000, Komisioni lëshoi një certifikatë ("certifikatën e vitit 2000"), duke dëshmuar se më 13 qershor 2000 shoqata ankuese kishte paraqitur "një aplikim () në përputhje me ligjin e vitit 1997". Certifikata më tej deklaronte:

"Meqenëse janë plotësuar kushtet statutorë, është shënuar edhe Bashkësia Bektashiane e Republikës së Maqedonisë ()".

12. Me vendim të datës 18 korrik 2000, Zyra Statistike e Shtetit specifikonte aktivitetet kryesore të shoqatës së kërkuesit ("aktivitetet e organizatave fetare"), selinë e saj (faqja "Arabati Baba"); dhe i atribuohet indekseve përkatëse dhe kodeve të biznesit.

13. Në një letër të datës 13 qershor 2002, dërguar në gjykatë në lidhje me procedurat e përcaktuara, Komisioni konfirmoi se "Komuniteti Bektashi i Republikës së Maqedonisë [ishte] i regjistruar () ..."

14. Në vitin 2003 një organizatë joqeveritare lokale ("Qendra Maqedonase për Bashkëpunim Ndërkombëtar") publikoi "Drejtorinë e Bashkësive Fetare në Maqedoni", ku përfshiheshin edhe subjektet fetare të regjistruara në regjistrin e Komisionit. Shoqata kërkuese u rendit në bazë të certifikatës së vitit 2000.

15. Më 20 shkurt 2007, Komisioni autorizoi aplikantin e parë për të kryer "ceremoni fetare dhe rituale në mjediset e autorizuara të Komunitetit Bektashian të Republikës së Maqedonisë".

C. Procedurat për njohjen dhe vazhdimin e statusit ligjor si bashkësi fetare ("procedurat e njohjes")

16. Më 28 shtator 2007 hyri në fuqi Statusi Ligjor i Kishave, Komuniteteve Fetare dhe Grupeve Fetare 2007 ("Akti i vitit 2007"). Ai hyri në veprim më 1 maj 2008 (neni 36). Ai specifikonte se Gjykata e Shkallës së Parë në Shkup ("gjykata e regjistrimit") do të ishte kompetente për t'u marrë me çështjet fetare (neni 11). Ai gjithashtu parashikoi që Komisioni do të transferonte të gjitha dokumentet lidhur me subjektet fetare ekzistuese të regjistruara në regjistrin e saj në gjykatën e regjistrimit. Të gjitha organizatat fetare të regjistruara nga Komisioni deri në vitin 1998 mund të mbajnë personalitetin dhe statusin e tyre ekzistues ligjor.

17. Më 10 qershor 2008 shoqata ankuese, e përfaqësuar nga një avokat lokal, kërkoi informata nga Komisioni lidhur me statusin e saj. Në përgjigje Komisioni deklaroi se i ishte kërkuar vetëm që të transferonte në gjykatë regjistrimin e informacionit lidhur me komunitetet ekzistuese fetare të regjistruara deri në vitin 1998. Pasi që ishte njoftuar vetëm për shoqatën kërkuese në vitin 2000, kjo e fundit duhet të kishte bërë një kërkesë për regjistrim të ri në Regjistrin e Gjykatës Unike ("regjistri i gjykatës") në përputhje me Aktin e vitit 2007.

18. Më 4 qershor 2009 shoqata kërkuese kërkoi, sipas nenit 35 të Aktit të vitit 2007, që gjykata e regjistrimit të njohë statusin e saj të vazhdueshëm ligjor dhe ta regjistrojë atë në regjistrin e gjykatës.

19. Më 2 tetor 2009, gjykata e regjistrimit hodhi poshtë kërkesën e shoqatës së kërkuesit. Duke iu referuar nenit 35 (1) të Aktit të vitit 1997, ai vendosi që "[Komisioni] kishte qenë i detyruar () të transferonte në regjistrin e saj bashkësitë fetare dhe grupet e të cilave Ministria kishte njoftuar derisa akti i vitit 1997 hyri në fuqi. Megjithatë, meqenëse shoqata kërkuese nuk e kishte njoftuar Ministrisë, në atë kohë nuk ishte transferuar në regjistrat e Komisionit, siç parashikohet në atë dispozitë. "

20. Ajo gjithashtu konstatoi se në qershor 2000 shoqata ankuese kishte njoftuar Komisionin, të cilin ky i fundit e kishte pranuar me certifikatën e vitit 2000. Kjo praktikë ishte në pajtim me vendimin U.br.223 / 97 të dhjetorit 1998 (shih paragrafin 42 më poshtë), në të cilin Gjykata Kushtetuese kishte deklaruar antikushtetuese dispozitat ligjore që kishin parashikuar regjistrimin

e entiteteve të reja fetare që u jepnin atyre status ligjor .21. Gjykata gjithashtu vërtetoi se shoqata ankuese asnjëherë nuk ishte regjistruar () () nga Komisioni para 1998, siç kërkohet sipas nenit 35 (2) të Aktit të vitit 2007 ose deri në hyrjen e Aktit të vitit 2007 në fuqi. Shoqata ankuese kishte njoftuar Komisionin vetëm në vitin 2000. Për pasojë, Komisioni nuk ishte kërkuar, siç është specifikuar në nenin 35 (1) të Aktit të vitit 2007, të transferojë të dhënat "të regjistruara në regjistrin e saj" te gjykata e regjistrimit. Kjo kërkesë kishte të bënte vetëm me organizatat fetare të regjistruara dhe jo me njësitë ekonomike të regjistruara nga Komisioni. Gjykata arriti në përfundimin se shoqata kërkuese nuk kishte marrë statusin ligjor që kërkonte të kishte njohur në kërkesë.

22. Më 18 shkurt 2010, Gjykata e Apelit e Shkupit ("Gjykata e Apelit") hodhi poshtë një ankesë nga shoqata ankuese dhe mbështeti faktet dhe arsyetimet e vërtetuara nga gjykata e regjistrimit.

D. Procedurat për regjistrim sipas Aktit të vitit 2007 ("procedurat e regjistrimit")

1. Procedura para autoriteteve të regjistrimit

23. Më 22 nëntor 2010 shoqata ankuese, e përfaqësuar nga avokatët lokalë të autorizuar për të vepruar në emër të tij nga kërkuesi i dytë, paraqiti një kërkesë për regjistrim në regjistrin gjyqësor si "Bashkësia Fetare e Bektashiane e Republikës së Maqedonisë". Gjithashtu, ka bashkangjitur disa dokumente, duke përfshirë një përshkrim të burimeve doktrimore. Më 30 nëntor 2010, gjykata e regjistrimit kërkoi dokumente të mëtejshme për të plotësuar kërkesën. Shoqata kërkuese paraqiti dokumentet e kërkuara.

24. Më 20 dhjetor 2010 gjykata refuzoi të regjistrojë shoqatën kërkuese për këto arsye: (a) emri "Bektashi" ishte përdorur tashmë nga një ent tjetër fetar i regjistruar në regjistrin e gjykatës; (b) burimet doktrimore ishin të njëjta me burimet doktrimore të një entiteti tjetër fetar të regjistruar; dhe (c) shoqata ankuese nuk kishte paraqitur dëshmi të pronësisë në lokacionin "Arabati Baba" në Tetovë, e treguar si selinë e saj në kërkesën për regjistrim.

25. Shoqata ankuese paraqiti ankesë kundër këtij vendimi dhe kërkoi nga Gjykata e Apelit të mbajë një seancë dëgjimore publike.

26. Në një seancë dëgjimore të mbajtur në fshehtësi më 14 prill 2011, gjykata e lejoi ankesën e shoqatës së ankuesit dhe e anuloi vendimin e gjykatës së shkallës së parë pasi që nuk kishte përcaktuar se cili entitet i regjistruar fetar e përdori emrin "Bektashi" ose cila dispozitë ligjore ndalonte përdorimin e identitetit burime doktrimore nga bashkësi dhe grupe të shumta fetare. Për

më tepër, nuk kishte dispozitë ligjore nën të cilën një kërkesë për regjistrim mund të refuzohej për shkak të mungesës së dëshmisë së pronësisë së selisë së një bashkësie fetare.

27. Më 27 maj 2011, gjykata e regjistrimit përsëri refuzoi të regjistrojë shoqatën kërkuese pasi emrin e saj të synuar, që përmbante termin "Bektashi", e kishte përdorur tashmë nga një ent tjetër fetar, përkatësisht "Grupi fetar i Ehlibeyt Bektashian i Maqedonisë" i regjistruar, Gjykata deklaroi se "Akti ekzistues [nuk e lejoi regjistrimin e një entiteti të ri fetar nën një emër që [ishite regjistruar tashmë në regjistër për një ent tjetër të regjistruar fetar". Për më tepër, burimet e saj doktrinale nuk ndryshonin nga burimet doktrinale të Komunitetit Fetar Islamik, që kishin ekzistuar me shekuj dhe që ishin regjistruar në regjistrin e gjykatës më 14 nëntor 2008. Sa u përket burimeve doktrinale siç përshkruhet nga shoqata e aplikantit, gjykata deklaroi si në vijim: "... [ata përbëhen] nga feja islame dhe mësimi i Kuranit të Shenjtë, i cili plotësohet dhe interpretohet nga njohuritë dhe praktikat e Profetit Muhammed dhe Imam Aliut, Ehlibeut të Shenjtë (familjes së profetit) dhe Udhëtimit të Shenjtë të Haxhi Bektash Veli ... ka të bëjë me burimet e fesë islame, për të cilën tashmë ka një bashkësi fetare të regjistruar ... mësimi i së cilës përfshin Kur'anin dhe praktikat e Mohamed Alejhisselam. Sipas mësimit islam, Aliu ishte dhëndri i tij dhe një anëtar i familjes (apo ehlibeyt), kalifi i katërt i zgjedhur që sundoi shtetin islam dhe Haxhi Bektash Veli ishte themeluesi i Urdhrit Bektashi të Islamit dhe një nga filozofët islamikë të shquar. Me fjalë të tjera, burimet doktrinale të [shoqatës së kërkuesit] nuk janë aspak të ndryshme nga burimet doktrinale të ... Komunitetit Fetar Islamik ...

Sipas mendimit të gjykatës, burimet doktrinale duhet të konsiderohen si shenjë zyrtare të një kishe, bashkësie fetare ose grupi brenda kuptimit të seksionit 10 (1) të Aktit të vitit 2007. Do të ishte një shkelje e [kësaj dispozite] në qoftë se ato nuk ndryshonin, dmth. Nuk kishin karakteristika të veçanta, elemente që ishin të ndryshme nga burimet doktrinale të mësimave të një entiteti të regjistruar [fetar]. "

28. Në rrethana të tilla, gjykata konstatoi se "kushtet thelbësore" për regjistrimin e shoqatës kërkuese në regjistrin gjyqësor nuk ishin përmbushur. Prandaj, ajo refuzoi kërkesën e saj për regjistrim sipas nenit 16 të Aktit të vitit 2007 (shih paragrafin 38 më poshtë).

29. Shoqata ankuese sfidoi arsyet në të cilat gjykata e regjistrimit kishte bazuar refuzimin e regjistrimit. Ajo argumentoi se nuk kishte asnjë entitet tjetër fetar të regjistruar nën të njëjtin emër. Në lidhje me këtë, ajo pohoi se kishte gjashtë subjekte fetare të regjistruara që përmbanin termin "të krishterë" në emër të tyre dhe dy entitete të regjistruara që përdorën termin "islamik".

Qëllimi i Aktit të vitit 2007 nuk ishte të ndalonte përdorimin e termave që kishin një kuptim të përgjithshëm dhe jo ekskluziv. Përndryshe, do të thoshte se ligji do të lejonte vetëm regjistrimin e një subjekti fetar që përmbante terminin e krishterë, islamik, bektashian, çifut, tarikat, budist, zen ose zoroastrik. Ai gjithashtu argumentoi se kishte kërkuar regjistrimin si një bashkësi fetare, në krahasim me "Ehlibeyt Bektashi", e cila ishte regjistruar si një grup fetar. Emri i synuar i saj ishte shumë i ndryshëm nga emri i atij entiteti; ajo kishte ekzistuar për dekada dhe shekuj, siç ishte e qartë nga drejtoria dhe korrespondenca me institucione të ndryshme shtetërore. Sa i përket burimeve doktrinale, ajo argumentoi se ato nuk mund të konsideroheshin si shenja zyrtare brenda kuptimit të nenit 10 (1) të Aktit të vitit 2007. Burimet doktrinale mund të jenë identike për entitetet e shumta fetare (pasi Bibla ishte e zakonshme për të krishterët dhe katolikët ortodoksë dhe Kurani ishte i zakonshëm për bashkësinë fetare islame, rendin bektashi dhe muslimanët shiitë apo sunitë). Ata ishin të një natyre ideologjike dhe nuk ishin konstante, as nuk mund të interpretoheshin në atë mënyrë. Simbolet zyrtare kanë të bëjnë me simbole (kryqe, gjysmë shekuj, simbole grafike), një flamur ose një totem që përfaqësonte diçka. Në lidhje me këtë, ajo deklaroi se interpretimi që gjykata kishte dhënë në lidhje me burimet e saj doktrinale, përkatësisht se ato ishin identike me burimet doktrinale të të gjitha mësimëve islame, ishte e gabuar. Fakti i thjeshtë se gjykata i kishte interpretuar burimet e saj doktrinale nënkuptonte që shteti nuk ishte i ndarë nga feja. Për më tepër, nëse ky interpretim ishte bazuar në disa materiale, nuk i ishte komunikuar shoqatës së aplikuesit. As nuk iu është dhënë mundësia për të paraqitur pikëpamjet e saj në një seancë publike. Në lidhje me këtë, ajo kërkoi që Gjykata e Apelit të mbajë një seancë dëgjimore publike. Së fundmi, ajo u ankua se refuzimi i regjistrimit ishte diskriminues.

30. Në një seancë dëgjimore të mbajtur në fshehtësi më 17 nëntor 2011, gjykata e hodhi poshtë ankesën dhe e miratoi vendimin e gjykatës më të ulët. Konstatoi se megjithëse emri i kërkuar i shoqatës kërkuese nuk ishte krejtësisht identik me emrin e "Grupit Fetare Bektashi Ehlibeyt të Maqedonisë", përmbante termin "Bektashi", i cili ishte "vendimtar dhe përfaqësonte sinonim për entitetin fetar". Rrjedhimisht, regjistrimi i shoqatës kërkuese mund të krijojë konfuzion mes besimtarëve. Gjykata e Apelit nuk ka përmendur gjetjet e gjykatës më të ulët lidhur me burimet doktrinale të shoqatës së aplikantit. Rrjedhimisht, u shpreh se neni 16 i Aktit të vitit 2007 ishte zbatuar në mënyrë korrekte.

2. Procedura para Gjykatës Kushtetuese

31. Më 20 shkurt 2012 shoqata ankuese dhe kërkuesi i dytë (dhe dy persona të tjerë) parashtuan një ankesë kushtetuese në Gjykatën Kushtetuese duke u ankuar se ishin diskriminuar në kundërshtim me nenin 110 § 3 të Kushtetutës. Ata përmbledhën sfondin faktik të përshkruar më lart dhe përsëritën argumentet e ngritura në ankesën kundër vendimit të gjykatës të datës 27 maj 2011 (shih paragrafin 29 më lart). Ata u ankuar se përdorimi i termit "Bektashi" nuk mund të ishte ekskluziv (si përdorimi i "krishterë" dhe "islamik"). Për më tepër, regjistrimi i "Grupit Fetare Bektashi Ehlibeyt të Maqedonisë" nënkuptonte se autoritetet vendase kishin pranuar në mënyrë implicite se burimet doktrimore të atij grupi fetar ishin gjoja të njëjta me mësimet e Komunitetit Fetar Islamik. Ata kërkuan që Gjykata Kushtetuese të mbajë një seancë publike () në përputhje me nenin 55 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese (shih paragrafin 41 më poshtë).

32. Në një seancë të mbajtur më 20 nëntor 2012 në mungesë të palëve, Gjykata Kushtetuese hodhi poshtë ankesën kushtetuese. Pjesët përkatëse të vendimit të saj (U.br.24 / 12) lexojnë si vijon:

"... në rastin në fjalë, gjykata konsideron se duhet të shqyrtojë nëse refuzimi për të regjistruar bashkësinë fetare bektashiane shkel lirinë e fesë dhe nëse ka elemente të diskriminimit mbi baza fetare.

Sa i përket pjesës së parë të pyetjes dhe duke pasur parasysh nenin 9 të Ligjit Ligjor të Kishave, Komuniteteve Fetare dhe Ligjit për Grupet Fetare, duket se regjistrimi në Regjistrin Single Court është një kërkesë që një entitet fetar të marrë statusin ligjor, por kjo nuk është parakusht për ceremonitë fetare, rritualet dhe lutjet, të cilat besimtarët ... mund të mbajnë pavarësisht nëse ato janë të organizuara si një entitet i regjistruar juridik.

Në rastin në fjalë, duke pasur parasysh argumentet e parashtuara në kërkesë dhe faktet e vërtetuara, duket se aplikantët, të cilët e definojnë veten si anëtarë të Komunitetit Bektashian, kanë ushtruar lirshëm fenë e tyre për shumë vite. Ata marrin pjesë në jetën publike, komunikojnë me organet shtetërore dhe marrin pjesë në tubime fetare dhe konferenca. Kjo shpie në përfundimin se, edhe pse nuk janë të regjistruar zyrtarisht sipas Aktit të vitit 2007, ata mund ta praktikojnë lirisht fenë e tyre dhe të mbajnë ceremoni fetare në përputhje me fenë islame, pa ndonjë presion ose persekutim. Rrjedhimisht, liria e besimit të ankuesve nuk është shkelur.

Për të përgjigjur nëse ka elemente të diskriminimit në hedhjen poshtë të kërkesës për regjistrimin e Komunitetit Fetar Bektashi, Gjykata Kushtetuese vlerëson nëse gjykatat të cilat kanë vendosur

në procedurën e regjistrimit ... kanë dhënë arsye të mjaftueshme dhe nëse refuzimi për të regjistruar Komuniteti fetar bektashian bazohej në baza relevante dhe të arsyeshme, domethënë nëse refuzimi i regjistrimit ka ndjekur një qëllim legjitim dhe nëse ekziston një masë proporcionaliteti ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit të ndjekur ... "

33. Pastaj, gjykata i referohej arsyeve në të cilat gjykata e regjistrimit kishte bazuar vendimin e saj dhe deklaroi si në vijim:

"[Gjykata e regjistrimit] refuzoi të regjistrojë [shoqatën e kërkuarit] për dy arsye: (1) emri i synuar i [shoqatës së kërkuarit] përmbante termin 'Bektashi', i cili ishte inkorporuar në emër të një regjistri të regjistruar fetar, grupi fetar "Ehlibeyt Bektashi i Maqedonisë" ... dhe (2) burimet e saj doktrinale ishin të njëjta me burimet doktrinale të një entiteti të regjistruar fetar, Bashkësia Fetare Islame.

Refuzimi për të regjistruar [shoqatën e kërkuarit] ishte bazuar në baza të përcaktuara me ligj ... të cilat, sipas gjykimit, ishin zbatuar në mënyrë të drejtë. [Vendimi për shkarkim është bazuar në] nenin 10 (1) të [Aktit të vitit 2007] ...

Gjykata Kushtetuese miraton gjetjet e gjykatës së shkallës së parë se emri dhe burimet doktrinale janë shenja zyrtare të një subjekti fetar dhe elemente dalluese përmes të cilave ajo është identifikuar dhe njohur nga publiku ...

Kjo veçanërisht ka të bëjë me subjekte më të vogla fetare, domethënë [ata] që ... manifestojnë veçantinë e tyre nëpërmjet këtyre dy elementeve. Prandaj, barazimi i parashtruesit të ankesës [shoqëria kërkuar] me një entitet tjetër fetar të regjistruar mund të mashtrë publikun, domethënë, ajo mund të ngatërrojë besimtarët, e cila në të njëjtën kohë është shkelje e besimeve të tyre fetare. Nuk është në diskutim që e drejta e një subjekti fetar të regjistrohet duhet të sigurohet në kontekstin e lirisë së fesë, por as nuk duhet të shkelë të drejtat dhe ndjenjat fetare të anëtarëve të njësive fetare tashmë të regjistruara.

... Çdo njësi fetare, kishë, bashkësi fetare ose grup ka të drejtë të jetë e dallueshme dhe të njihet në publik nga identiteti i saj. Mungesa e një dallimi të tillë ose të konkurrencës çon në konfuzion dhe keqkuptim nga publiku. [I tillë është rasti] nëse ka shumë entitete të ngjashme që janë në konkurrencë, paralelizëm dhe ndarje të pacaktuar.

Qëllimi i detyrimit ligjor për emrin dhe shenjat zyrtare të entiteteve fetare, duke përfshirë burimet doktrinale, të mos jetë identik () ... është të parandalojë konfuzionin midis besimtarëve, perceptimeve të pasakta dhe ndarjes së

ligjshme të pacaktuar të besimtarë të njëjtë besimi në disa bashkësi apo entitete fetare. Sipas gjykimit, këto qëllime janë legjitime dhe të nevojshme për të mbrojtur liritë dhe të drejtat e të tjerëve, për të siguruar tolerancën fetare dhe për të parandaluar konfliktet fetare, si pjesë e sigurimit të sigurisë publike, e cila është përgjegjësi e shtetit.

Duke marrë parasysh sa më sipër, Gjykata Kushtetuese konsideron se refuzimi për të regjistruar Komunitetin Fetar bektashian nuk ka shkelur [aplikantët] lirinë e fesë të kërkuesve dhe as nuk janë diskriminuar në bazë të fesë së tyre ".

II. LIGJI DHE PRAKTIKA DOMENJORE RELEVANTE

A. Ligji përkatës vendas

1. Kushtetuta

34. Sipas nenit 110 §§ 1 dhe 3 të Kushtetutës, Gjykata Kushtetuese vendos për konformitetin e ligjeve me Kushtetutën dhe mbron liritë dhe të drejtat e individëve dhe të qytetarëve në lidhje me lirinë e besimit, ndërgjegjes, mendimit dhe shprehjes publike të mendimit ; shoqata politike dhe veprimtarisë dhe ndalimin e diskriminimit midis qytetarëve për shkak të gjinisë, racës, fesë ose përkatësisë kombëtare, shoqërore ose politike.

2. Statusi ligjor i Ligjit për Komunitete Fetare 1977 (Gazeta Zyrtare nr. 39/77)

35. Sipas nenit 8 (1) të Ligjit të 1977, themeluesit e një bashkësie fetare iu kërkua të njoftojnë () Ministrisë brenda tridhjetë ditëve nga themelimi i komunitetit.

36. Sipas nenit 9 të Ligjit, komunitetet fetare kishin status ligjor.

3. Ligji mbi Komunitetet dhe Grupet Fetare 1997 (Gazeta Zyrtare nr. 35/1997)

37. Neni 35 i Aktit të vitit 1997 parashikon që Komisioni do të transferonte në regjistrin e vet, brenda një muaji nga hyrja në fuqi e Aktit, komunitetet fetare dhe grupet e të cilave ishte njoftuar Ministria (). Komunitetet dhe grupet fetare ekzistuese ishin të detyruara të sillnin veprimtarinë e tyre në përputhje me ligjin e vitit 1997 brenda gjashtë muajve nga hyrja në fuqi e saj (31 korrik 1997).

38. Akti i vitit 1997 shfuqizoi Aktin e vitit 1977 (neni 36).

4. Statusi ligjor i akteve të kishave, bashkësive fetare dhe grupeve fetare (Gazeta Zyrtare nr.113 / 2007)

39. Dispozitat përkatëse të Aktit të vitit 2007, që shfuqizoi Aktin e vitit 1997 (neni 36), thuhet si vijon:

Seksioni 2

"(1) Një kishë, bashkësi fetare ose grup fetar është një shoqatë vullnetare e personave fizikë që ushtrojnë lirinë e tyre të fesë përmes bindjes së tyre fetare dhe burimeve doktrinale ..."

Seksioni 9

"(1) Kishat, bashkësitë fetare dhe grupet fetare regjistrohen në Regjistrin e Gjykatës Unike ... dhe kështu marrin statusin ligjor

...

(3) Kisha, bashkësia fetare ose grupi fetar mund të futen në regjistër vetëm nëse ajo kishë, bashkësi fetare ose grup fetare nuk është regjistruar ende. "

Seksioni 10

"(1) Emri dhe shenja () e çdo kishë të re, bashkësi fetare ose grupi fetar duhet të jenë të ndryshme nga emrat dhe shenjat e kishave të tjera të regjistruara tashmë, bashkësive fetare ose grupeve fetare ..."

Seksioni 11

"(1) Gjykata e shkallës së parë e Shkupit administron regjistrin e vetëm gjyqësor në lidhje me kishat, bashkësitë fetare dhe grupet fetare ..."

Seksioni 12

"(1) Regjistrimi në regjistër kryhet në bazë të kërkesës.

(2) Dokumentet e mëposhtme duhet të shoqërohen me një kërkesë për regjistrim [të një subjekti fetar]: procesverbali i kuvendit konstituiv; vendimi themelues; Kartën e saj lidhur me statusin, organizimin dhe funksionimin e saj; një përkrahje të burimeve të saj doktrinale; një vendim që autorizon një person përgjegjës për të vepruar në emër dhe për të përfaqësuar kishën, bashkësinë fetare ose grupin fetar; dhe një certifikatë kombësie në lidhje me themeluesit dhe personin që përfaqëson [entitetin fetar].

(3) Kishat, bashkësitë fetare dhe grupet fetare kërkohet të caktojnë dikë që të paraqesë një kërkesë për regjistrim brenda tridhjetë ditëve nga miratimi i vendimit themeltar.

(4) Nëse të gjitha dokumentet e renditura në paragrafin (1) të kësaj dispozite nuk janë të bashkangjitura me kërkesën, gjykata kompetente do të ftojë aplikantin që të dorëzojë dokumentet e kërkuara brenda pesëmbëdhjetë ditëve ose të rrezikojë që kërkesa të refuzohet. "

Seksioni 13

"(1) Vendimi themelues përcakton si në vijim ..."

Seksioni 14

"Nëse kushtet e përcaktuara në seksionet 12 dhe 13 më lart janë plotësuar, gjykata e regjistrimit brenda 8 ditëve nga paraqitja e kërkesës për regjistrim regjistron një kishë, bashkësi fetare ose grup në Regjistrin e Gjykatës Unike".

Seksioni 16

"(1) Nëse kushtet materiale të përcaktuara me këtë ligj për regjistrimin e një kishe, bashkësie ose grupi fetar nuk janë plotësuar, gjykata do ta refuzojë kërkesën për regjistrim.

... "

Dispozitat kalimtare dhe përfundimtare

...

Seksioni 35

"(1) [Komisioni] duhet të paraqesë në [gjykatën e regjistrimit] brenda gjashtëdhjetë ditëve nga hyrja në fuqi e Aktit të vitit 2007 (1 maj 2008) informacione dhe dokumente relevante për kishat, bashkësitë fetare dhe grupet fetare ekzistuese të regjistruara në regjistroheni ().

(2) Të gjitha kishat, bashkësitë fetare dhe grupet fetare të regjistruara () nga [Komisioni] deri në vitin 1998 mund të mbajnë personalitetin dhe statusin e tyre ekzistues ligjor dhe informatat relevante regjistrohen në Regjistrin Single Court brenda afatit kohor të përcaktuara në nën-paragrafin 1 më lart. "

40. Pjesët 18, 21, 22 dhe 30 lidhen me ritualet dhe ceremonitë fetare dhe të drejtën e kishave, bashkësive fetare dhe grupeve fetare për të kryer mësimet fetare dhe për të themeluar shkolla fetare dhe institucione humanitare, kulturore, sociale, shëndetësore, bamirëse dhe të tjera me procedurat dhe sipas kushteve të përcaktuara me ligj.

5. Rregullorja e Punës së Gjykatës Kushtetuese (Gazeta Zyrtare nr. 70/1992)

41. Sipas nenit 55 (1) dhe (2) të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetuese, procedurat në lidhje me mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, si rregull, duhet të vendosen pas një seance publike, në të cilën të ftuar për të marrë pjesë: palët në procedurë, Avokati i Popullit dhe personat e tjerë dhe përfaqësuesit e institucioneve, nëse është e nevojshme.

B. Praktika relevante e Gjykatës Kushtetuese

42. Më 24 dhjetor 1998, Gjykata Kushtetuese deklaroi disa dispozita antikushtetuese të Aktit të vitit 1997, duke përfshirë seksionet 13 dhe 14. Neni 13 parashikonte që grupet fetare duhej të regjistroheshin nga Komisioni. Seksioni 14 parashikonte që komunitetet dhe grupet fetare të

merrnin status ligjor pas regjistrimit. Gjykata u shpreh se këto dispozita shkelin lirinë e fesë dhe janë në konflikt me parimin e ndarjes ndërmjet shtetit dhe fesë (U. nr.223 / 97).

III. MATERIALET NDËRKOMBËTARE RELEVANT

424/2007 e Komisionit Evropian për Demokraci përmes Ligjit (Komisioni i Venecias), 13 mars 2007

43. Opinioni reflekton pikëpamjet e Komisionit të Venecias në lidhje me projekt-aktin 2007, siç ishte në atë kohë. Pjesët më të rëndësishme lexojnë si më poshtë:

"46. Pluralizmi është 'i pandashëm nga një shoqëri demokratike brenda kuptimit të Konventës'. Liria fetare përfshin lirinë për të manifestuar fenë private dhe në bashkësi me të tjerët dhe kjo është veçanërisht e rëndësishme për çështjen e regjistrimit të kishave, komuniteteve dhe grupeve. Ndonëse në rrethana të caktuara mund të jetë e nevojshme për të kufizuar lirinë e manifestimit të fesë, ku disa fe ekzistojnë në mënyrë që 'të garantojnë respektimin e besimeve të gjithëve', shteti duhet të mbetet neutral dhe i paanshëm dhe 'mos ... heq çështjen tensioni duke eliminuar pluralizmin, por për të siguruar që grupet konkurruese të tolerojnë njëri-tjetrin. »Vlerësimi i legjitimitetit të besimeve fetare ose« favorizimi i një udhëheqësi apo organesh të caktuar të një bashkësie të ndarë fetare »do të përbënte një shkelje të lirisë së fesë.

47. Kur rregullon në fushën fetare, një shtet duhet të mbetet neutral dhe i paanshëm ...

60. Për më tepër, ky projekt do t'i lërë një autoriteti publik - gjegjësisht Gjykatës përgjegjëse për Regjistrin - fuqinë diskrecionare për të vlerësuar dhe krahasuar ngjashmëritë ose dallimet ndërmjet entiteteve fetare dhe rrjedhimisht të hyjnë në pyetje teologjike. Kjo do të konsiderohet nën kuptimin ndërkombëtar si një ndërhyrje e panevojshme e organeve shtetërore në lirinë e fesë ose besimit ...

63. ... Hartuesit konsiderojnë se shteti ka për detyrë të mbrojtë publikun nga konfuzioni dhe prandaj mund të refuzojë regjistrimin tek ndonjë entitet fetar që nuk do të ishte mjaftueshëm i dallueshëm nga entitetet fetare të regjistruara.

68. Në projektin e nenit 9.4, një entitet fetar nuk mund të regjistrohet nëse ka ose përdor "të njëjtin emër ose një emër të ngjashëm me një kishë, bashkësi fetare ose fetare të regjistruar" ...

69. Këtu përsëri është e dyshimtë që këto kufizime mund të konsiderohen si të ligjshme në kuptimin e kërkesës strikte të nenit 9.2 të KEDNJ-së.

70. Mbrojtja e besimtarëve nga konfuzioni ... nuk mund të konsiderohet si e mjaftueshme. "

LIGJI

I. BASHKIMI I APLIKIMEVE

44. Gjykata konsideron se, në pajtim me rregullën 42 § 1 të Rregullores së Gjykatës, aplikacionet duhet të bashkohen, duke pasur parasysh përkatësinë e tyre faktike dhe ligjore.

II. SHKELJE TË SHKËLUARA TË KONVENTËS

45. Ankuesit u ankuan sipas neneve 9, 11 dhe 14 të Konventës lidhur me refuzimin e gjykatave të brendshme për të njohur shoqatën e kërkuesit si një entitet fetar në procedurat e njohjes dhe regjistrimit. Ata gjithashtu pohuan një shkelje të nenit 6 të Konventës, pasi asnjë seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur në asnjërin nga procedurat. Nenet 6, 9, 11 dhe 14, për aq sa është relevante, lexojnë si më poshtë:

Neni 6

"1. Në përcaktimin e të drejtave dhe obligimeve të tij civile ... secili ka të drejtë në ... dëgjim publik ... nga [a] ... gjykata ... "

Neni 9

"1. Gjithkush ka të drejtën e lirisë së mendimit, ndërgjegjes dhe fesë; kjo e drejtë përfshin lirinë për të ndryshuar fenë ose besimin dhe lirinë e tij, qoftë vetëm ose në bashkësi me të tjerët dhe në publik ose privat, për të manifestuar fenë ose besimin e tij, në adhurim, mësimdhënie, praktikë dhe respektim.

2. Liria për të manifestuar fenë ose besimet e tij do të jetë subjekt i kufizimeve të tilla të parashikuara me ligj dhe janë të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit, shëndetit ose moralit publik, ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve ".

Neni 11

"1. Gjithkush ka të drejtën e lirisë së tubimit paqësor dhe të lirisë së shoqërimit me të tjerët, duke përfshirë të drejtën për të formuar dhe për t'u bashkuar me sindikatat për mbrojtjen e interesave të tij.

2. Asnjë kufizim nuk duhet të vendoset në ushtrimin e këtyre të drejtave përveç atyre që janë të përcaktuara me ligj dhe janë të nevojshme në një shoqëri demokratike në interes të sigurisë kombëtare ose sigurisë publike, për parandalimin e trazirave ose krimit, për mbrojtjen e shëndetit ose moralin ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve. Ky nen nuk pengon vendosjen e kufizimeve të ligjshme për ushtrimin e këtyre të drejtave nga pjesëtarët e forcave të armatosura, të policisë ose të administratës së shtetit. "

Neni 14

"Gëzimi i të drejtave dhe lirive të përcaktuara në Konventë do të sigurohet pa diskriminim mbi asnjë bazë, si gjinia, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimi politik apo tjetër, origjina kombëtare ose sociale, shoqërimi me një pakicë kombëtare, pronës, lindjes apo ndonjë statusi tjetër".

A. Vërejtje paraprake

46. Gjykata konsideron që ankesat e ankuesve nën këtë kre duhet të analizohen nga pikëpamja e nenit 11 të Konventës, të lexuar në dritën e nenit 9, sepse çështja qendrore është refuzimi i shtetit të paditur që të njohë shoqatën kërkuese si një entitet fetar (ligjor) dhe paaftësia e tij për të vepruar kolektivisht në sferën fetare (shih "Arkidioceza Ortodokse e Ohrit (Dioqeza Orthodhokse e Ohrit në Patriarkanën e Pejës) kundër ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë, nr 3532/07, 61, 16 nëntor 2017, dhe referencat e përmendura aty "rasti OOA").

47. Gjithashtu, vë në dukje se ankesat e ankuesve kanë të bëjnë me dy vendime të veçanta me të cilat autoritetet kombëtare refuzuan të njohin shoqatën kërkuese si një entitet fetar: refuzimi i autoriteteve për të ri-regjistruar shoqatën kërkuese sipas dispozitave kalimtare të Aktit të vitit 2007 (procedurat e njohjes) nga njëra anë dhe refuzimi i tyre për ta regjistruar atë përsëri sipas rregullave të përgjithshme (neni 12) i Aktit të vitit 2007 (procedura e regjistrimit), nga ana tjetër. Gjykata do të shqyrtojë të dyja vendimet së bashku, duke pasur parasysh faktin se ato janë të ndërlidhura ngushtë (procedurat e regjistrimit ishin pasojë e rezultatit të procesit të njohjes), me përjashtim të rasteve kur ekzaminimi i veçantë mund të jetë i nevojshëm.

1. Pranueshmëria

(a) Statusi i viktimës së aplikuesit të parë dhe të dytë

48. Pavarësisht nga mungesa e ndonjë kundërshtimi nga ana e Qeverisë lidhur me pranueshmërinë e kërkesës në lidhje me pajtueshmërinë e tij *ratione personae* përse i përket ankuesve të parë dhe të dytë, Gjykata e konsideron të nevojshme për të trajtuar çështjen e qëndrimit të tyre sipas nenit 34 të Konventën.

49. Në lidhje me këtë, ajo vëren se mund të marrë vetëm kërkesa nga persona që pretendojnë se janë viktimat të një shkelje të të drejtave të përcaktuara në Konventë. Gjykata vëren se shoqata kërkuese ishte e vetmja palë në procedurat e njohjes dhe regjistrimit (shih paragrafët 17, 18, 23, 25 dhe 29 më lart). Autoritetet kombëtare, duke përfshirë edhe Gjykatën Kushtetuese, kanë pranuar se kanë qëndrimin e duhur. Vetëm në procedurën e ankesës kushtetuese, ankuesi i dytë u ankua në emër të tij. Në mungesë të ndonjë indikacioni se shoqata ankuese nuk kishte aftësi për

të paraqitur kërkesën në këtë Gjykatë, ajo konsideron se aplikantët individualë nuk mund të pretendonin veten si viktime të shkeljes që rezultoi nga refuzimi i ri-regjistrimit të autoriteteve vendase, të cilat preku vetëm shoqatën kërkuese si të tillë (shih Dëshmitarët e Jehovahit të Moskës kundër Ruisë, nr.302 / 02, § 168, 10 qershor nr. 18147/02, 28 tetor 2004). Konsiderata të ngjashme zbatohen për procedurat e regjistrimit. Duke pasur parasysh faktin që, siç është përmendur në paragrafin 46 më lart, çështja kryesore para Gjykatës është refuzimi i autoriteteve vendase për të njohur shoqërinë kërkuese si një subjekt fetar (juridik) dhe shkeljet e supozuara të të drejtave të tyre sipas nenit 9, 11 dhe 14 të Konventës, interesat e aplikantëve individualë, në çdo rast, sipas mendimit të Gjykatës, do të sigurohen në mënyrë të mjaftueshme me një vendim mbi rastin e paraqitur nga shoqata ankuese.

50. Nga kjo rrjedh se kërkesa, për sa i përket parashtruesit të parë dhe të dytë, është e papajtueshme *ratione personae* me dispozitat e Konventës në kuptim të nenit 35 § 3 (a) dhe duhet të refuzohet në përputhje me Nenin 35 § 4.

(b) Mos shterrimi i mjeteve juridike vendase lidhur me procedurat e njohjes

(i) Parashtruesit e palëve

51. Qeveria argumentoi se kërkesa, sa i përket procedurës së njohjes, duhet të shpallet e papranueshme sepse ankuesit nuk kishin parashtruar ankesë kushtetuese, të cilën Gjykata tashmë e kishte pranuar si një mjet efektiv juridik, që kërkuesit në parim ishin të detyrueshëm për të shteruar. Lidhur me këtë, ata iu referuan rasteve të Kosteskit (nr. 55170/00, 13 prill 2006), Osmani dhe të tjerët ((dhjetor), nr 50841/99, 11 tetor 2001), Vraniškoski ((dec.), nr. 37973/05, 26 maj 2009) dhe Šijakova dhe të tjerët ((vendimi), nr. 67914/01, 6 mars 2003), të gjitha kundër ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë. Çdo dyshim nga ana e aplikantëve lidhur me efektivitetin e kësaj mjeti juridik nuk i liroi ata nga detyrimi për të shteruar këtë rrugë për korrigjim.

52. Ankuesit nuk pajtoheshin që ankesa kushtetuese ishte në dispozicion për ankesat e tyre sipas neneve 9 dhe 11. Rezultati i procedurës para Gjykatës Kushtetuese në të cilën kishin kundërshtuar refuzimin e autoriteteve vendase për të regjistruar shoqatën kërkuese si një bashkësi fetare nën Akti i vitit 2007 (paragrafët 31-33 më lart) tregoi qartë se ky mjet, edhe pse i disponueshëm, nuk do të kishte qenë efektiv për ankesat e tyre sipas nenit 14 të Konventës.

(ii) Shqyrtimi i Gjykatës

53. Parimet përkatëse të Konventës janë përmbledhur në gjykimin e Gjykatës në çështjen Vu kovi dhe të tjerët kundër Serbisë ((kundërshtimi paraprak) [GC], nr.17153 / 11 dhe 29 të tjerë, §§ 69-77, 25 mars 2014). Në veçanti, "detyrimi për shterim" kërkon që një aplikues të përdorë normalisht mjetet juridike të disponueshme dhe të mjaftueshme në lidhje me ankesat e tij ose të saj të Konventës. Ekzistenca e mjeteve juridike në fjalë duhet të jetë mjaftueshmërisht e sigurt jo vetëm në teori, por në praktikë, në mungesë të së cilës ata nuk kanë aksesin dhe efektivitetin e kërkuar. Është detyrë e Qeverisë që pretendon moslejtim të kënaqë Gjykatën që mjeti juridik është efektiv, i disponueshëm në teori dhe në praktikë në kohën përkatëse. Pasi kjo barrë të jetë plotësuar, i takon kërkuarit të vërtetojë se mjeti juridik i avancuar nga Qeveria ishte në fakt i rraskapitur ose për ndonjë arsye i pamjaftueshëm dhe i paefektshëm në rrethanat e veçanta të rastit, ose se ekzistonin rrethana të veçanta që e zgjidhnin atë ose asaj nga kjo kërkesë (ibid., §§ 71 dhe 77).

54. Duke u kthyer tek rasti në fjalë, Gjykata vëren se thelbi i ankesave të shoqatës ankuese lidhur me procedurat e njohjes ishte se gjykatat vendase nuk kishin njohur, pas hyrjes në fuqi të Aktit të vitit 2007, statusin e saj si entitet fetar që ai kishin gëzuar sipas legjislacionit të mëparshëm. Ankesa e saj kryesore ishte, pra, se nuk ishte në gjendje ta ruante atë status për të vepruar kolektivisht në sferën fetare. Prandaj, Gjykata do të shqyrtojë nëse një ankesë kushtetuese do të kishte qenë një mjet efektiv juridik që shoqata ankuese duhet të kishte përdorur në lidhje me zbatimin e një dispozite ligjore, e cila i pengonte shoqatat fetare të mbanin atë status, përveç nëse ata ishin regjistruar së paku dhjetë vjet përpara 2007 hyri në fuqi (shih paragrafin 39 më lart).

55. Në çështjen OOA, Gjykata shprehu shqetësimet e saj nëse "çdo aspekt tjetër (përveç aspektit politik) të lirisë së shoqërimit, duke përfshirë edhe aspektin fetar, ka qenë në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese" (cituar më lart, § 71). Gjithashtu, ajo vuri në dukje praktikën e Gjykatës Kushtetuese në vitin 2009 deri në vitin 2010, në kohën kur procesi i njohjes ishte përfunduar (shih paragrafët 19 dhe 22 më lart), për moszbatimin e juridiksionit për të trajtuar ankesat e një shoqate ose organizate përmes së cilës anëtarët individualë vepruan kolektivisht një fushë me interes të ndërsjellë (ibid., § 70). Ngjashëm, Gjykata Kushtetuese hodhi poshtë ankesat kushtetuese të individëve të paraqitur në emër të tyre dhe në emër të shoqatave fetare të paregjistruara me të cilat ata ishin të lidhur. Duke vepruar kështu, ai deklaroi se "nuk ka juridiksion për të vendosur mbi të drejtat dhe interesat e qytetarëve në raste specifike para organeve administrative dhe gjyqësore ..."; se "[ajo] nuk mund të vendosë mbi kërkesën për

mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut në lidhje me vendimet specifike përfundimtare të organeve kompetente"; dhe se "[vlerësimi] i zbatimit të ligjit nga gjykata e regjistrimit ... ishte jashtë juridiksionit të saj" (shih ibid., §§ 20, 21, 36 dhe 55). Së fundmi, dhe më e rëndësishmja, Gjykata vëren se të gjitha këto raste kanë të bëjnë me procedurat e regjistrimit (të ngjashme me procedurat e përshkruara në paragrafët 23-33 më lart) në të cilat autoritetet kompetente kishin refuzuar të regjistrojnë një shoqatë fetare të sapoformuar. Qeveria nuk paraqiti asnjë shembull të praktikës gjyqësore vendase në mbështetje të pikëpamjes së tyre se një ankesë kushtetuese ishte një mjet i mundshëm dhe efektiv në rastin aktual. Rrjedhimisht, kundërshtimi i moslejimit të Qeverisë duhet të refuzohet.

56. Gjykata vëren që Qeveria nuk ka ngritur ndonjë kundërshtim lidhur me pranueshmerinë e ankesave nën këtë udhëheqje. Ajo vëren se kjo pjesë e aplikimit nuk është qartazi e pabazuar brenda kuptimit të nenit 35 § 3 (a) të Konventës. Asnjë arsye tjetër për shpalljen e saj të papranueshme nuk është përcaktuar. Prandaj duhet të shpallet e pranueshme.

2. Meritat

(a) Nenet 9 dhe 11 të ankesave

(i) Parashtresat e palëve

57. Ankuesit pohuan se autoritetet vendase kishin refuzuar të njohin shoqatën e kërkuesit si një entitet fetar në të dyja procedurat pavarësisht faktit se ai kishte ekzistuar dhe vepruar shumë vite përpara se Akti i vitit 2007 të kishte hyrë në fuqi. Ata argumentuan se ndërhyrja në të drejtat e tyre nën këtë kokë nuk ishte në përputhje me ligjin, nuk kishte ndjekur ndonjë qëllim legjitim dhe nuk kishte qenë i nevojshëm në një shoqëri demokratike.

58. Sa i përket procedurave të njohjes, Qeveria konfirmoi se shoqata ankuese nuk ishte regjistruar para vitit 2000, por ishte e listuar vetëm nga Komisioni. Kjo ishte në përputhje me vendimin e Gjykatës Kushtetuese që kishte lënë mënjanë kërkesën që subjektet fetare të regjistroheshin (paragrafi 42 më lart). Ata më tej deklaruan se "duke pasur parasysh dispozitat e reja, [gjykata e regjistrimit] kishte transferuar në regjistrin e gjykatës vetëm subjektet fetare të regjistruara dhe jo të listuara. Që shpjegojnë [detyrimin e shoqatës së kërkuesit] për të aplikuar për ri-regjistrim "E tillë ishte praktika në lidhje me të gjitha subjektet fetare të paregjistruara, për të cilat Komisioni ishte njoftuar vetëm.

59. Qeveria pranoi që në procedurat e regjistrimit, të cilat nuk kishin përfshirë një interpretim të burimeve doktrinale të shoqatës së kërkuesit, refuzimi i autoriteteve vendase për të regjistruar

shoqatën kërkuese kishte shkaktuar ndërhyrje në lirinë e shoqërimit dhe të religjionit të ankuesve. Megjithatë, kjo ndërhyrje ishte në pajtim me ligjin dhe kishte ndjekur një qëllim legjitim, përkatësisht mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve. Për më tepër, ajo ishte proporcionale me qëllimin e kërkuar për t'u arritur dhe arsyet e parashtruara nga autoritetet kishin qenë relevante dhe të mjaftueshme.

(ii) Shqyrtimi i Gjykatës

() Parimet e përgjithshme që rrjedhin nga jurisprudenca e Gjykatës

60. Parimet përkatëse të Konventës janë përmbledhur në gjykimin e Gjykatës në rastin e Dëshmitarëve të Jehovait të Moskës dhe të Tjerëve kundër Rusisë (nr.302 / 02, §§ 99-101, 10 qershor 2010) dhe më së fundi në rastin e Magyar Keresztény Mennonita Egyház dhe të tjerët kundër Hungarisë (nr. 70945/11 dhe 8 të tjerë, §§ 75-80, ECHR 2014 (ekstrakte)).

() Zbatimi i këtyre parimeve në rastin aktual

- Procedurat e njohjes

61. Gjykata vëren se në vitin 2007 shteti i paditur ka miratuar Aktin e vitit 2007, i cili parashikonte se çështjet e regjistrimit do të zhvendoseshin nga Komisioni në gjykatën e regjistrimit pas miratimit të një procedure të re për regjistrimin e subjekteve fetare që u jepnin atyre status ligjor. Sa u përket enteve fetare tashmë ekzistuese, Akti i vitit 2007 kërkoi që Komisioni të transferonte në regjistrin gjyqësor dosjet e regjistrimit të të gjitha organizatave fetare të regjistruara brenda një afati të caktuar kohor (shih paragrafin 39 më lart). Subjektet fetare ekzistuese që nuk plotësonin kriteret e përcaktuara në nenin 35 (2) të Aktit të vitit 2007 nuk duhej të regjistroheshin në regjistrin gjyqësor dhe automatikisht u zhveshin nga statusi i tyre si shoqata fetare në funksion të ligjit. Rrjedhimisht u kërkua që ata të aplikojnë në gjykatën e regjistrimit për njohjen dhe regjistrimin individual si subjekte fetare sipas Aktit të vitit 2007 (shih paragrafët 17 dhe 58 më lart).

62. Gjykata vëren se, para miratimit të Aktit të vitit 2007, shoqata kërkuese ligjërisht vepronte si një entitet i njohur fetar. Ajo konsideron se në rrethanat e tanishme, në të cilat ri-regjistrimi i shoqatës kërkuese në bazë të nenit 35 të Aktit të vitit 2007 u refuzua nga gjykata e regjistrimit, me ç'rast humbi statusin e saj ligjor si një besim fetar komuniteti dhe u bë i paaftë për të vazhduar ushtrimin e të drejtave të një organizate fetare, ka pasur ndërhyrje në të drejtën e shoqatës së kërkuesit për lirinë e shoqërimit të marrë në lidhje me lirinë e fesë së saj (shih degën e Moskës të Ushtrisë së Shpëtimit kundër Rusisë, nr. 72881/01, § 71, KEDNJ 2006 XI, dhe

Kisha e Scientology Moska kundër Ruisë, nr 18147/02, § 84, 5 prill 2007). Ekzistenca autonome e shoqatës kërkuese, dhe kështu ushtrimi kolektiv i fesë, u ndikua në mënyrë të pamohueshme nga masa e kundërshtuar (shih Magyar Keresztény Mennonita Egyház dhe të Tjerët, cituar më lart, §§ 55 dhe 83).

63. Prandaj, duhet të përcaktojë nëse ndërhyrja plotësonte kërkesat e paragrafit 2 të neneve 9 dhe 11, dmth. Nëse ishte "e përcaktuar me ligj" dhe kishte një ose më shumë qëllime legjitime dhe ishte "e nevojshme në një shoqëri demokratike" (shih Kisha Metropolitane e Bessarabia dhe të Tjerët kundër Moldavisë, nr. 45701/99, § 106, KEDNJ 2001 XII).

64. Nga vendimet e gjykatave të brendshme mund të shihet që shoqatës ankuese u refuzua ri-regjistrimi si një organizatë fetare duke iu referuar nenit 35 të Aktit të vitit 2007 (shih paragrafin 19 më lart). Prandaj, Gjykata është e gatshme të pranojë se ndërhyrja në fjalë ishte "e përcaktuar me ligj".

65. Rrjedhimisht, baza për refuzimin e ri-regjistrimit të shoqatës kërkuese ishte thjesht formale, sidomos se ajo nuk ishte regjistruar nga Komisioni si një entitet fetar para vitit 1998, por vetëm në vitin 2000. Qeveria nuk ka përmendur asnjë legjitim që kjo kufizim formal mund të ketë ndjekur. Ashtu si në procedurat e njohjes, autoritetet e brendshme nuk përmendën fare. Për më tepër, qeveria nuk identifikoi ndonjë "nevojë urgjente sociale" që shërbente ndërhyrja e kundërshtuar. Sipas pikëpamjes së Gjykatës, mbështetja ekskluzive në një bazë të tillë formale, pa iu referuar ndonjë arsyeje që lidhet me veprimtarinë e shoqatës së kërkuesit para se të hyjë në fuqi Akti i vitit 2007, vështirë se mund të duket e justifikuar në lidhje me shoqatat fetare të vendosura gjatë në (shih paragrafët 10-15 dhe 32 më lart, Kimlya dhe të tjerët kundër Ruisë, nr. 76836/01 dhe 32782/03, § 100, KEDNJ 2009, dhe Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas dhe të tjerët kundër Austrisë, nr. 40825/98, § 98, 31 korrik 2008). Përveç kësaj, këto të gjetura duket se kanë anashkaluar faktin që shoqata kërkuese kishte njoftuar Ministrinë për ekzistencën e saj në 1993 (shih paragrafin 10 më lart). Siç u tha nga gjykata e regjistrimit, sikur të ishte rasti, do ta kishte detyruar Komisionin të regjistrojë shoqatën kërkuese sipas Aktit të vitit 1997 (shih paragrafin 19 më lart).

66. Në dritën e arsyeve të mësipërme, Gjykata konstaton se ndërhyrja në të drejtën e shoqatës ankuese për lirinë e asociimit dhe fesë nuk mund të thuhet se është "e nevojshme në një shoqëri demokratike". Prandaj, ka pasur shkelje të nenit 11 të Konventës, të lexuar në dritën e nenit 9 për

shkak të refuzimit të autoriteteve vendase për të njohur statusin e vazhdueshëm të shoqatës së kërkuesit si një entitet fetar.

- Procedurat e regjistrimit

67. Pasi që gjykata e regjistrimit refuzoi të regjistrojë shoqërinë kërkuese sipas nenit 35 të Aktit të vitit 2007, shoqata ankuese filloi procedime të reja për regjistrimin e saj nën emrin "Bashkësia Fetare e Bektashisë e Republikës së Maqedonisë". Me vendimin e datës 27 maj 2011, të mbështetur në ankesë më 17 nëntor 2011, gjykatat e regjistrimit refuzuan të regjistrojnë shoqatën e aplikuesit, duke konsideruar se emri i synuar dhe burimet doktrimore ishin identike me emrin dhe burimet doktrimore të entiteteve të tjera fetare tashmë të regjistruara (shih paragrafët 27 dhe 30 më lart). Gjykata Kushtetuese konfirmoi gjetjet e mësipërme (shih paragrafin 33 më lart).

68. Gjykata pranon që refuzimi i kundërshtuar i regjistrimit përbën një ndërhyrje në të drejtat e shoqatës së kërkuesit sipas nenit 11, të interpretuara në dritën e nenit 9 të Konventës. Në të vërtetë, rezultati i refuzimit ishte se shoqata kërkuese u pengua nga marrja e personalitetit juridik dhe i privuar nga mundësia për të gëzuar në mënyrë efektive të drejtat e rezervuara për organizatat fetare të njohura (shih paragrafin 40 më lart dhe çështjen e OOA, cituar më lart, § 81).

69. Për më tepër, Gjykata pranon se ndërhyrja në fjalë ishte "e përcaktuar me ligj", përkatësisht Akti i vitit 2007 (shih paragrafët 28, 30 dhe 33 më lart), dhe ndoqi një "qëllim legjitim" për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve shih paragrafin 33 më lart).

70. Prandaj, çështja qendrore që mbetet për t'u përcaktuar është nëse ndërhyrja e ankuesit është "e nevojshme në një shoqëri demokratike". Gjykata do të vlerësojë nga ana e saj arsyet e parashtruara nga autoritetet vendase në arsyetimin e mos-regjistrimit të shoqatës kërkuese.

71. Sa i përket emrit të synuar të shoqatës aplikante, Gjykata vëren se përmbante një referencë për "Bektashi", si emri i grupit fetar të regjistruar tashmë "Ehlibeyt Bektashi Grupi Fetar i Maqedonisë". Gjykata e Apelit e Shkupit deklaroi se termi "Bektashi" ishte "vendimtar dhe përfaqësonte sinonim për entitetin fetar". Rrjedhimisht, konstatoi se regjistrimi i shoqatës kërkuese nën emrin e synuar do të krijonte konfuzion mes besimtarëve (shih paragrafin 30 më lart, mutatis mutandis, Bekir-Ousta dhe të tjerët kundër Greqisë, nr. 35151/05, § 14, 11 tetor 2007 , Emin dhe të tjerët kundër Greqisë, nr 34144/05, § 10, 27 mars 2008, dhe Shtëpia e Qytetërimit të Maqedonisë kundër Greqisë, nr 1295/10, § 8, 9 korrik 2015). Gjykata Kushtetuese u mbështet në një shpjegim më të hollësishëm (shih paragrafin 33 më lart), me të cilin Gjykata,

në parim, pajtohet (shih rastin OOA, § 111). Megjithatë, në mënyrë të ngjashme me rastin e OOA, Gjykata konsideron se emri i zgjedhur për shoqatën kërkuese në rastin në fjalë ishte mjaft specifike për ta dalluar atë nga "Grupi fetar i Ehlibeyt Bektashian i Maqedonisë". Një element tjetër dallues në emrin e synuar të shoqatës së aplikantit ishte forma e propozuar e organizimit të saj (komuniteti fetar) i cili ishte i ndryshëm nga forma e asocimit të "Grupit Fetare Bektashi Ehlibeyt të Maqedonisë". Së fundmi, Gjykata vëren se gjykatat e brendshme nuk ofruan ndonjë arsye thelbësore për të justifikuar rrezikun potencial të konfuzionit midis besimtarëve në rastin aktual. Sipas mendimit të Gjykatës, thjesht referimi ndaj emrit të shoqatave fetare në fjalë nuk ishte i mjaftueshëm në këtë drejtim.

72. Baza tjetër e mbështetur nga gjykatat vendase kishte të bënte me burimet doktrinale të shoqatës kërkuese, të cilat ata gjetën të ishin identike me burimet doktrinale të "Komunitetit Fetar Islamik" të regjistruar tashmë. Ky përfundim është bërë në bazë të një vlerësimi nga gjykatat vendase të parimeve themelore të shoqatës së kërkuesit dhe krahasimi i tyre me parimet e "Komunitetit Fetar Islamik" (shih paragrafin 32 më lart). Asnjë konsultim paraprak me aplikantët nuk parapriu këtë gjetje, pavarësisht se gjykata e regjistrimit mund të kishte kërkuar sqarime shtesë (shih paragrafin 23 më lart). Sipas pikëpamjes së Gjykatës, një vlerësim dhe interpretim i tillë i parimeve themelore të besimit të shoqatës kërkuese ishte i papërputhshëm me rolin e shtetit si një organizator neutral dhe i paanshëm i ushtrimit të feve, besimeve dhe besimeve të ndryshme, të cilat përjashtojnë, për raste jashtëzakonisht të jashtëzakonshme, çdo diskrecion nga ana e Shtetit për të vlerësuar legjitimitetin e besimeve fetare ose mënyrat në të cilat shprehen ato besime (shih paragrafin 43 më lart, gjithashtu Leyla ahin kundër Turqisë [GC], nr. 44774/98, § 107, KEDNJ 2005 XI). Për më tepër, nuk është dhënë asnjë sqarim për gjetjen rezultuese të këtij shqyrtimi të ri të kryer sipas Aktit të vitit 2007, duke pasur parasysh faktin se shoqëria ankuese dhe "Bashkësia Fetare Islame" kanë qenë aktive dhe tashmë kanë ekzistuar në Shtetin e paditur për shumë vite (shih paragrafët 6, 27 dhe 32 më lart) dhe nuk kishte asnjë argument se burimet e tyre doktrinale në ndërkohë kishin ndryshuar ose kishin çuar në konfuzion midis besimtarëve.

73. Në masën që mund të nxirret nga vendimi i Gjykatës Kushtetuese që mos-regjistrimi i shoqatës kërkuese ishte i domosdoshëm për "parandalimin e konflikteve fetare" (shih paragrafin 33 më lart), Gjykata vëren se nuk është paraqitur asnjë provë që emërtimi që kërkon njohjen paraqiste ndonjë rrezik për një shoqëri demokratike. Në këto rrethana, dhe duke pasur parasysh

faktin se shoqata ankuese kishte ekzistuar ligjërisht dhe vepronte në Shtetin e paditur si komunitet i pavarur fetar për shumë vite përpara se Akti i vitit 2007 të kishte hyrë në fuqi, Gjykata konsideron se arsyet për refuzimin e regjistrimit të shoqata kërkuese duhet të ketë qenë veçanërisht e rëndësishme dhe bindëse. Në rastin aktual, asnjë arsye e tillë nuk u parashtrua nga autoritetet vendase (shih degën Moskë të Ushtrisë së Shpëtimit, § 96, dhe Kimlya dhe të Tjerët, § 101, të dy përmendur më lart).

74. Në dritën e sa më sipër, Gjykata konsideron se ndërhyrja në të drejtën e shoqatës ankuese për lirinë e shoqërimit dhe fesë nuk ishte e justifikuar. Prandaj, ka pasur shkelje të nenit 11 të Konventës të lexuar në dritën e nenit 9.

(b) Diskriminimi i supozuar ndaj aplikantëve

75. Ankuesit u ankuan se refuzimi i autoriteteve kombëtare për të njohur statusin e vazhdueshëm të shoqatës kërkuese si një entitet fetar dhe për të lejuar ri-regjistrimin sipas Aktit të vitit 2007, po ashtu ishte në kundërshtim me nenin 14 të Konventës.

76. Duke pasur parasysh faktet e rastit, parashtrësit e palëve dhe konstatimet e tyre të mësipërme sipas paragrafëve 46, 66 dhe 74, Gjykata konsideron se i ka shqyrtuar çështjet kryesore ligjore të ngritura në këtë kërkesë dhe se nuk ka nevojë për të dhënë një vendim të veçantë mbi ankesën e mbetur (shih rastin OOA, përmendur më lart, § 123).

B. Ankesa në nenin 6

1. Parashtrësit e palëve

77. Ankuesit përsëritën ankesën e tyre se asnjë seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur në procedurën e njohjes apo të regjistrimit. Zgjidhja e çështjeve ligjore varet nga vendosja dhe vlerësimi i duhur i fakteve. Në lidhje me këtë, ata parashtruan që "moszbatimi i të gjitha fakteve relevante, duke përfshirë dëshmi dhe dokumente me shkrim, çoi në zbatimin jo të drejtë të ligjit". Pozita e tyre në procedurë do të ishte më mirë sikur t'u ishte dhënë mundësia për të paraqitur bazën faktike dhe ligjore të çështjes së tyre në një seancë dëgjimore.

78. Qeveria parashtrroi se procedurat e regjistrimit kishin përfshirë vetëm çështje ligjore. Ata nuk kishin përfshirë ndonjë çështje faktike që ishte kontestuar mes palëve. Prandaj, çështjet e vendosura nga gjykatat nuk kishin kërkuar një seancë dëgjimore. Qeveria nuk bëri asnjë koment lidhur me procedurat e njohjes.

2. Vlerësimi i Gjykatës

79. Gjykata vëren se, në parim, pjesa civile e kësaj dispozite zbatohet në procedurat lidhur me regjistrimin e shoqatave me të cilat ata fitojnë personalitet juridik. Në këtë masë, Neni 6 zbatohet të paktën në procedurat e regjistrimit të ankesës (shih Religionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas dhe të Tjerët, përmendur më lart, §§ 107 dhe 108).

80. Gjykata përsëritë në fillim se e drejta për një "dëgjim publik" në nenin 6 § 1 domosdoshmërisht nënkupton të drejtën për një "dëgjim me gojë". Prandaj, nëse nuk ka rrethana të jashtëzakonshme që justifikojnë dhënien e dëgjimit, e drejta për një dëgjim publik sipas nenit 6 § 1 nënkupton të drejtën për një seancë dëgjimore të paktën para një shkalle. Një seancë mund të hiqet nëse një palë në mënyrë të qartë heq dorë nga e drejta e saj dhe nuk ka pyetje të interesit publik për të bërë të nevojshme dëgjimin. Një heqje dorë mund të bëhet në mënyrë eksplicite ose heshtje, në rastin e fundit për shembull, duke iu përmbajtur kërkesës për seancë (shih Juri i kundër Kroacisë, nr.5222 / 09, § 87, 26 korrik 2011). Nuk mund të jetë e domosdoshme dëgjimi, për shembull, kur rasti nuk ngre pyetje për faktet apo ligjin të cilat nuk mund të zgjidhen në mënyrë adekuate në bazë të shkresave të lëndës dhe vëzhgimeve me shkrim të palëve (shih Meimanis kundër Letonisë, nr. 70597/11 , § 49, 21 korrik 2015, dhe Keskinen dhe Veljekset Keskinen Oy kundër Finlandës, nr 34721/09, §§ 31 dhe 33, 5 qershor 2012). Lidhur me këtë, duhet theksuar se neni 6 i Konventës nuk garanton të drejtën për praninë personale përpara një gjykate civile, por një të drejtë më të përgjithshme për të paraqitur rastin në mënyrë efektive përpara gjykatës (shih Margaretiq kundër Kroacisë, nr. 16115/13, § 127, 5 qershor 2014).

81. Duke iu kthyer rastit aktual dhe madje duke supozuar që neni 6 zbatohet edhe për procedurat e njohjes, Gjykata vëren se në këto procedura shoqata ankuese nuk kërkoi që një seancë dëgjimore të mbahej ose përpara gjykatës së regjistrimit ose para Gjykatës së Ankesa. Rrjedhimisht, duhet të konsiderohet se në mënyrë të qartë ka hequr dorë nga e drejta e saj për dëgjimin në këto procedura.

82. Sa i përket procedurës së regjistrimit, shoqata ankuese, e cila përfaqësohej nga një avokat i zgjedhur prej tij, nuk kërkoi që të zhvillohet një seancë dëgjimore para gjykatës së regjistrimit përkundër faktit se ajo gjykatë shqyrtoi rastin në dy raste. Sipas pikëpamjes së Gjykatës, shoqata ankuese mund të pritej që të kërkonte një seancë dëgjimore para kësaj gjykate nëse ajo i kushtonte rëndësi atij. Në procedurën pasuese, kërkesa e shoqatës ankuese për një seancë gojore që do të mbahet edhe para Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Kushtetuese nuk ka dobi (shih

paragrafët 25, 29 dhe 31 më lart). Prandaj, Gjykata duhet të shqyrtojë nëse ka pasur rrethana të jashtëzakonshme që justifikonin dhënien e dënimit me një dëgjim të tillë.

83. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet konstatimeve të mësipërme se ndërhyrja e kundërshtuar ishte e papërshtatshme për provën e domosdoshme për shkak të mosparaqitjes së gjykatave vendase.

84. Mendimet e mësipërme janë të mjaftueshme për të lejuar Gjykatën të konkludojë se nuk ishte e nevojshme të zhvillohet një seancë dëgjimore në rastin në fjalë. Rrjedhimisht, kjo ankesë është qartazi e pabazuar dhe duhet të refuzohet në përputhje me nenin 35 §§ 3 (a) dhe 4 të Konventës.

III. APLIKIMI I NENIT 41 TË KONVENTËS

85. Neni 41 i Konventës parashikon:

"Nëse Gjykata konstaton se ka pasur shkelje të Konventës ose Protokolleve të saj dhe nëse ligji i brendshëm i Palës së Lartë Kontraktuese në fjalë lejon vetëm një dëmshpërblim të pjesshëm, Gjykata, nëse është e nevojshme, do të sigurojë një kompensim të drejtë për pala e dëmtuar. "

A. Dëmtimi

86. Ankuesit kërkuan 5,000 euro (EUR) secili në lidhje me dëmin jomonetar për shkeljet e supozuara.

87. Qeveria e kundërshtoi këtë kërkesë si të tepërt dhe të pabazuar.

88. Gjykata pranon që shoqata ankuese ka pësuar dëm jo material në pasojë të shkeljes së të drejtës së saj për lirinë e shoqërimit dhe lirinë e fesë. Duke vendosur mbi një bazë të barabartë dhe duke pasur parasysh praktikën e saj gjyqësore në raste të ngjashme, Gjykata i jep shoqatës kërkuese shumën globale prej 5,000 eurosh plus çdo taksë që mund të ngarkohet për këtë shumë.

B. Shpenzimet dhe shpenzimet

89. Ankuesit gjithashtu kërkuan një total prej 4.280 euro (1.430 euro për çdo aplikues) për shpenzimet dhe shpenzimet e bëra në procedurat para Gjykatës. Kjo shifër përfaqësonte tarifën e avokatëve të tyre për kërkimin juridik, përgatitjen dhe paraqitjen e kërkesave, parashtrimet me shkrim dhe korrespondencën tjetër me Gjykatën. Përfaqësuesit e aplikantëve paraqitën një listë të kostove të shpenzimeve për çdo veprim të ndërmarrë të llogaritur në bazë të listës tarifore të Avokatit të Maqedonisë dhe kërkoi që shuma e kërkuar të paguhej direkt në llogarinë e tyre bankare.

90. Qeveria e kontestoi shumën e pretenduar si të tepruar, të pabazuar dhe jo të vërtetë të shkaktuar. Ata argumentuan se lista tarifore e avokatit maqedonas nuk ishte zbatuar në mënyrë

korrekte. Së fundi, aplikantët nuk kishin paraqitur ndonjë dëshmi që vërtetonte pagesën e shumës së kërkuar.

91. Sipas jurisprudencës së Gjykatës, një aplikant ka të drejtën e rimbursimit të shpenzimeve dhe shpenzimeve vetëm për atë që është treguar se këto kanë qenë në të vërtetë dhe domosdoshmërisht të lindura dhe janë të arsyeshme për sasinë (shih Edicionet Plon v. Francë, numër 58148/00, § 64, KEDNJ 2004 IV). Kjo do të thotë se aplikanti duhet t'i ketë paguar ato ose të jetë i detyruar t'i paguajë ato sipas një detyrimi ligjor ose kontraktual dhe ato duhet të jenë të pashmangshme për të parandaluar shkeljen e gjetur ose për të marrë dëmshpërblim (shih Belçev kundër Bullgarisë 39270/98, § 113, 8 prill 2004, dhe Hajnal kundër Serbisë, nr.36937 / 06, § 154, 19 qershor 2012). Në rastin në fjalë, duke pasur parasysh materialin në dispozicion dhe kriteret e mësipërme, Gjykata e konsideron të arsyeshme të japë shumën prej 2,000 euro për përfaqësimin ligjor të shoqatës së aplikantit në procedurat para Gjykatës. Kjo shumë duhet të paguhet në llogarinë bankare të përfaqësuesve të saj, plus çdo taksë që mund të jetë e ngarkueshme për shoqatën kërkuese.

C. Interesi i mungesës

92. Gjykata e konsideron të përshtatshme që norma e interesit të vonuar duhet të bazohet në normën e huadhënies marxhinale të Bankës Qendrore Evropiane, në të cilën duhet shtuar tre pikë përqindjeje.

PËR KËTO ARSYE, GJYKATA, UNANIMISHT,

1. Vendos për t'u bashkuar me aplikimet;

2. Deklaron ankesat e shoqatës kërkuese sipas neneve 9, 11 dhe 14 të Konventës të pranueshme dhe pjesa tjetër e kërkesave të papranueshme;

3. konstaton se ka pasur shkelje të nenit 11 të Konventës, të lexuar në dritën e nenit 9 në lidhje me shoqatën kërkuese;

4. Konstaton se nuk ka nevojë të shqyrtohet ankesa e shoqatës kërkuese sipas nenit 14 të Konventës;

5. Mbart

(a) se shteti i paditur duhet të paguajë shoqatën kërkuese, brenda tre muajve nga data në të cilën aktgjykimi bëhet i formës së prerë sipas nenit 44 § 2 të Konventës, shumat e mëposhtme, që duhet të konvertohen në monedhën kombëtare të të paditurit Shteti me normën e aplikueshme në datën e shlyerjes:

(i) 5,000 euro (pesë mijë euro), plus çdo taksë që mund të jetë e ngarkueshme, në lidhje me dëmin jomaterial;

(ii) 2.000 euro (dy mijë euro), në lidhje me shpenzimet, dhe shpenzimet të paguhen në llogarinë bankare të përfaqësuesve të shoqatës aplikante, plus çdo taksë që mund të ngarkohet për shoqatën kërkuese;

(b) që nga skadimi i tre muajve të sipërpërmendur deri në shlyerje, interesi i thjeshtë do të paguhet mbi shumat e mësipërme me një normë të barabartë me normën e kreditimit margjinale të Bankës Qendrore Evropiane gjatë periudhës së parazgjedhur plus tre pikë përqindjeje;

6. Refuzon pjesën e mbetur të kërkesës së shoqatës së aplikuesit për një shpërblim të drejtë.

Bërë në gjuhën angleze, dhe njoftohet me shkrim më 12 prill 2018, në pajtim me rregullën 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Abel CamposLinos-Alexandre Sicilianos

RegistarrPresident